

N:o 74.

Ank. till Riksd. Kansli d. 29 April 1870, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition angående bemyndigande för Kongl. Maj:t att till uppförande af nytt posthus i Stockholm använda erforderligt belopp af postverkets öfverskottsmedel för innevarande och nästföljande år.

(2:dra U. A.)

Enligt hvad af ofvanberörda, till Stats-Utskottet remitterade nådiga Proposition (N:o 28) inhemtas, hade Kongl. Maj:t vid föredragning den 30 December nästlidne år af ett utaf General-poststyrelsen den 21 i samma månad afgifvet underdånigt memorial, i fråga om uppförande af nytt posthus i hufvudstaden, funnit godt gilla ett af bemälde styrelse med Stockholms stads fattigvårdsnämnd, under förbehåll af Kongl. Maj:ts godkännande, träffadt aftal om inköp för postverkets räkning af den tomt i kvarteret Sjöraån, hvarå Clara församlings f. d. fattighus nu vore beläget, emot en köpeskilling af 80,000 R:dr; varande i följd häraf berörda köp numera definitivt avslutadt, så att ifrågavarande tomt med tillhörande byggnader den 1 April innevarande år blifvit af postverket tillträdd.

Sedan Öfverintendents-embetet, som erhållit nådig befallning att i samråd med General-poststyrelsen uppgöra och till Kongl. Maj:t ingifva plan och kostnadsförslag för tomtens bebyggande med ett lämpligt och tidsenligt posthus, inkommit med en sådan plan jemte kostnadsförslag, enligt hvilket kostnaden för berörda byggnad, inberäknad värmeapparat men icke sådana inredningsarbeten i afseende å gasledning, skåp, hyllor m. m., hvilkas bestämmande ansågs böra tillkomma General-poststyrelsen, skulle uppgå till 282,856 R:dr 50 öre eller, derest byggnaden, som af Öfverintendents-embetet föreslagits att uppföras till trenne våningars höjd åt tre sidor, men endast till tvänne våningars höjd åt Karduanmakaregatan, i stället, på sätt General-poststyrelsen ifrågasatt, komme

att äfven åt denna fjerde sida erhålla trenne våningars höjd, men den sålunda tillkomna våningen uppfördes endast till yttermurar, hjelklag och utvändig putsniög, 286,856 R:dr 50 öre samt om samma våning äfven inreddes lika med öfriga lägenheter i huset 291,356 R:dr 50 öre, deraf dock 10,000 R:dr kunde anses betäckas af ungefärliga värdet å materialerna från tomtens nuvarande åbyggnader, — så hade Kongl. Maj:t till nådig pröfning förehåft frågan om de medel, som till utgifterna för det ifrågavarande nya posthuset lämpligen kunde användas; Och — jemte det Kongl. Maj:t dervid funnit godt medgifva, att till betalande af köpeskillingen för tomten finge användas erforderligt belopp af behållningen å de medel 300,000 R:dr, som, jemlikt Kongl. Maj:ts genom nådigt bref den 24 Juli 1868, i sammanhang med bifall till Riksdagens hemställan om öfverlemnande till Riksgälds-kontoret af de å postmedlen uppkommande öfverskott och besparingar, meddelade förordnande, för postverkets räkning reserverats till bestridande af kostnaderna för ett nytt posthus i Göteborg och anskaffande af ett ångfartyg till underhållande af vinterpostförbindelsen med Åland och hvaraf ännu beräknades återstå ett belopp af 100,000 R:dr förutom upplupna räntor, — har Kongl. Maj:t nu af Riksdagen äskat, att till bestridande af kostnaden för uppförande å nyssnämnda tomt af nytt posthus måtte af postverkets öfverskottsmedel för innevarande år och de närmaste derpå följande åren få disponeras ett belopp af högst 300,000 R:dr emot det att den nu till posthus här i staden begagnade egendom varder till statsverket öfverlemnad för att med undantag af den del deraf, som kunde erfordras till lokal för ett filialpostkontor, i öfrigt för statsverkets räkning användas på sätt Kongl. Maj:t kunde finna godt framdeles i nåder bestämma.

Af den utredning i ämnet, som uti den nådiga Propositionen finnes meddelad, och hvartill här endast torde få hänvisas, synes framgå, att ett nytt, rymligare och på mera tidsenligt sätt inrättadt posthus i hufvudstaden är af verkligt behof påkalladt, och Utskottet, som vid den uppgjorda planen för den ifrågavarande byggnaden icke haft något att erinra, anser sig derföre böra till bifall förorda det af Kongl. Maj:t nu framlagda nådiga förslag derom, att till berörda nybyggnad måtte användas erforderligt belopp af postverkets öfverskottsmedel emot det att det nuvarande posthuset till statsverket öfverlemnas. Deremot har det ifrågaställda undantagandet af den del utaf sistnämnda byggnad, som kan erfordras till lokal för ett filialpostkontor, synts Utskottet så väl öfverfödigt, då dispositionen af byggnaden i dess helhet skulle Kongl. Maj:t tillkomma, som äfven olämpligt, då en sådan bestämmelse lätteligen skulle kunna anses utgöra hinder för inrättande af sådant filialkontor i annan, möjligen för allmänna rörelsen beqvämligare belägen lokal, hvarförutan en sådan inskränkning i Kongl. Maj:ts fria dispositionsrätt jemväl kunde vara till men i afseende på byggnadens upplåtande åt andra embetsverk. Utskottet hemställer alltså,

att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning må på det sätt bifallas, att till bestridande af kostnaden för uppförande i hufvudstaden af nytt posthus må af postverkets öfverskottsmedel för

innevarande år och de närmast derpå följande åren disponeras ett belopp af högst 300,000 R:dr emot det att den nu till posthus här i staden begagnade egendom varder till statsverket öfverlemnad för att för dess räkning användas på sätt Kongl. Maj:t kan finna godt framdeles i nåder bestämma.

Stockholm den 29 April 1870.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arv. Fr:son Posse.

N:o 75.

Ank. till Riksd. Kansli d. 29 April 1870, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående eftergift af den vissa hemman inom Hellestads, Risinge och Wånga socknar ålagda förhöjning i mantalsräntan.

(I. A.)

Uti en inom Riksdagens Andra Kammar väckt och till Stats-Utskottet remitterad motion (N:o 138) har Herr *H. von Steijern* anført, hurusom, i anledning af Rikets Ständers beslut vid 1818 års riksdag, Kongl. Maj:t genom nådiga Bräf den 30 Juni 1820, den 26 Juni 1821 och den 23 Januari 1830 förordnat, att Hellestads och Wånga bergslager i Östergötlands län skulle till landslag förändras, samt de förmåner, desamma i egenskap af bergslag af Kronan åtnjutit, från och med år 1830 indragas. Sedan Kongl. Kammar-kollegium, till åtlydnad af Kongl. Maj:ts föreskrift, från Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet infordrat förslag till de landslagsräntor, som borde af de till de fordna bergslagerna hörande hemman utgöras, samt Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inkommit med dylikt förslag, omfattande jemväl några inom bergslagerna belägna frälsehemman, fastställde Kongl. Kammar-kollegium genom bref till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande den 15 December 1830 de föreslagna landslagsräntorna för skatte- och kronohemman, samt förordnade om deras införande i jordeboken, äfvensom om uppbörd och debitering deraf för Kronans räkning, från och med sistnämnda år, men förklarade, att då bergslagens förändring till landslag icke medförde någon förändring i grundräntorna